

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/39/2022
Identifikačné číslo spisu:	6819201335
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6819201335.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne U. D., bývajúcej v E. A., E. A. XXX, proti žalovanému D., bývajúcemu v E. A., E.Á. A. XXX, o vypratanie nehnuteľností, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 8 C 6/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. decembra 2021 č. k. 17 Co 29/2021-230, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 18. decembra 2020 č. k. 8 C 6/2019-191 žalobu zamietol. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadne jej tvrdenia o neoprávnenom zásahu žalovaného do jej vlastníckeho práva k pozemku par. č. XXX/X a k rodinnému domu súp. č. XXX. Súd mal za to, že na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v k. ú. E. A.Ú. - k parcelám reg. „C“ parc. č. XIX/X a XXX a k parcele reg. „E“ parc. č. XX/X, je daný naliehavý právny záujem. Žalobkyňa tvrdila, že nadobudla vlastnícke právo k parcelám č. XXX/X a XXX tak, že ich kúpila spolu s rodinným domom súp. č. XXX, ale omylom neboli uvedené v kúpnej zmluve, v dôsledku čoho nebolo zapísané jej vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností. K 13. júnu 2001, kedy žalobkyňa uzavrela kúpnu zmluvu s S. A. a L. A. o kúpe rodinného domu súp. č. XXX a pozemkov reg. „C“ parc. č. XXX/X a parcely reg. „E“ č. XX/X v podiele XX/XX, platila i v súčasnosti platná právna úprava, podľa ktorej možno vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudnúť len vkladom do katastra nehnuteľností na základe písomnej zmluvy. Zápis do katastra nehnuteľností má konštitutívny účinok, k nadobudnutiu vlastníckeho nedochádzalo automaticky na základe zmluvy, ale až týmto zápisom. Z uvedeného vyplývalo, že žalobkyňa mohla nadobudnúť vlastnícke právo len v prípade, ak by predávajúci S. A. a L.Í. A. boli vlastníkmi týchto nehnuteľností, ak by písomnou zmluvou previedli svoje vlastnícke právo na žalobkyňu a následne by toto bolo zapísané v katastri nehnuteľností. Tieto okolnosti preukázané v danej veci neboli. Pokiaľ sa zmluvné strany dohodli na prevode len ústne a ich dohoda nebola súčasťou

písomnej zmluvy, nemohla žalobkyňa nadobudnúť vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam vkladom do katastra. Nebolo ani zistené, že by predávajúci boli vlastníkmi týchto dvoch parciel, teda že vôbec mohli previesť vlastnícke právo k týmto pozemkom na žalobkyňu, naopak z kúpnej zmluvy z 5. apríla 2001 vyplýva, že vlastníkmi pozemkov parc. č. XXX/X a XXX boli E. Š. a R. P., to, že im svedčilo vlastnícke právo vyplýva i z toho, že kataster nehnuteľností vykonal zápis zmeny vlastníckeho práva z nich na žalovaného. Ak by vlastníkmi neboli, nemohol by byť takýto zápis zrealizovaný. Všetky uvedené skutočnosti platia aj pre parcelu reg. „E” parc. č. XX/X. Žalobkyňa nadobudla vkladom do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy z 13. júna 2001 vlastnícke právo len k 1/3 podielu tejto nehnuteľnosti. Nebolo preukázané, že by žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti vo väčšom rozsahu, že by uzavrela písomnú kúpnu zmluvu s vlastníkmi zvyšných podielov o prevode ich vlastníckeho práva na ňu a že by na základe nej bol vykonaný zápis v katastri nehnuteľností.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd” alebo „krajský súd“) rozsudkom z 15. decembra 2021 sp. zn. 17 Co 29/2021 rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku o zamietnutí žaloby potvrdil, v II. výroku o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy prvoinštančného konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka” alebo „žalobkyňa“) dovolanie nemajúce náležitosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd” alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5.

Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a súčasne, ktorý nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP); o taký prípad ale v danej veci nešlo.

7. Pokiaľ ale nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v odvolacom konaní riadne poučený o tom, že dovolanie musí spísať advokát, predstavuje skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané iba dovolanie nespísané advokátom, taký nedostatok obligátneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparovať.

8. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4 Cdo 190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

9. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

10. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie väd podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. Žalobkyňa bola v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. decembra 2021 sp. zn. 17 Co 29/2021 riadne poučená podľa § 428 CSP o prípustnosti dovolania, lehoty na jeho podanie, náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1). I napriek náležitému poučeniu zo strany odvolacieho súdu je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľka nepreukázala požadované právnické vzdelanie (§ 429 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 468 CSP) a k podanému dovolaniu spísanému samou dovolateľkou, doručenému 20. januára 2022 nepriložila ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní.

12. So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

13. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP), trovy dovolacieho konania mu však najvyšší súd nepriznal, nakoľko mu žiadne preukázateľné nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.